

GEPLAATST DOOR:
JAN ZIJLSTRA
 GEBIEDSCOÖRDINATOR WADDEN EN LAUWERSMEER GEMEENTE DONGERADEEL EN LID
 VAN DE WERKGROEP HOLWERD AAN ZEE

VR 23 MRT

© Henk Kloosterhuis

JAN ZIJLSTRA ZIET HOLWERD AAN ZEE

Deze blog bevat 610 woorden, voor de volledige longread klik [hier](#). Auteur: David van Zelm van Eldik, innovatieprogramma Nederland van Morgen, Ministerie BZK

Een stoutmoedige doorbraak in de zeedijk verbindt straks de Waddenzee met het achterland en zorgt voor zeilboten aan de kade naast de kerk. Holwerd aan Zee moet leiden tot leefbaarheid, omzet en banen voor een krimpend terpdorp. Een economische kans voor zowel het dorp als de regio en een unieke kans voor natuur en landschap. Hoe is het mogelijk dat dit knotsgekke idee door iedereen wordt omarmt? Jan Zijlstra neemt ons mee in het avontuur dat vier mannen uit de streek samen aangingen.

We gaan dit doen!

Toen de krimp stevig doorzette buitelden de plannen over elkaar heen om dat tij te keren. In 2013 bleek het zoveelste plan de trigger voor de gemeenschap van Holwerd om het heft in eigen hand te nemen. Vier mannen vormden een werkgroep. Boer Hessel Hiddema, supermarktondernemer Marco Verbeek, de man van Dorpsbelang Theo Broersma en de 'beleidsondernemer Wadden en Lauwersmeergebied' Jan Zijlstra van de gemeente Dongeradeel. De werkgroep maakte een plan voor een Holwerd dat weer aan zee lag, ging ermee de boer op voor input. Jan Zijlstra vertelt: "We werden eerst vaak uitgelachen, maar onze houding was 'we gaan dit doen'. Omdat we nergens verstand van leken te hebben wekten we wel veel sympathie bij mensen op. Anderen gingen ons daarom helpen. De eerste 10 gesprekken leidden weer tot 20 nieuwe en die weer tot 20 nieuwe. Clubs als de Waddenvereniging en de Vogelbescherming haakten met hun belangen snel aan de onze. *Stakeholders* werden zo *shareholders*, met 100% draagvlak tot gevolg."

Normaal gesproken kan het niet. Je mag de dijk niet doorsteken. Water op een kwelderrug past niet en zout water willen de boeren niet. Hessel is echter de boer die juist ter hoogte van de beoogde dijkdoorbraak zijn land heeft. Zijn redenering is: "We hebben hier nu eenmaal verzilting. We hebben een mooi bedrijf met opvolgers. Maar wat hebben mijn kinderen aan een bedrijf in een spookdorp dat leegloopt? Ik ben bereid aan de kant te gaan voor de toekomst van deze regio. Zout water naar binnen via een doorvaarbare doorgang is een voorwaarde voor die toekomst."

Overheidsfinanciering is onmisbaar, maar het eigenaarschap moet in de streek blijven

Wat is nodig om door te stomen van planvorming naar uitvoering? Alle betrokkenen zijn enthousiast en voelen zich ambassadeur van het plan. Toch klotst het water van de Waddenzee voorlopig nog niet tegen de terp van Holwerd. Wellicht zit de oplossing in het oplossen van een spannende paradox. De kracht van Holwerd is dat de plannen gedragen worden door de gemeenschap. Voor realisatie is echter geld nodig van het Rijk, de provincie, het waterschap en misschien zelfs van Brussel. Hoe kan Holwerd aan Zee eigendom blijven van de bewoners van de streek, maar ook volledig financieel worden omarmd door regionale en nationale overheden?

Gedeputeerde Johannes Kramer heeft zich in aanloop naar de vorige Statenverkiezingen sterk gemaakt voor substantieel geld voor Holwerd, maar wil graag dat het Rijk meebetaalt. Het nieuwe kabinet kan voor een kanteling zorgen nu de regio's uitgedaagd zijn om met goede plannen te komen. Wellicht dat ook Brussel een duit in het zakje kan doen. Het jagen op deze nationale en Europese geldpotten mag er echter niet toe leiden dat het plan wordt gekaapt. "Het eigenaarschap in de streek blijft de basis en scheelt uiteindelijk heel veel geld en tijd."

De planning van Jan en zijn collega's blijft opgewekt en helder. Hun hoop is gevestigd op het nieuwe kabinet en de provinciale verkiezingen in 2019. In het coalitieakkoord zullen tegen die tijd vast afspraken worden opgenomen over het aanvullen van de laatste tekorten. In 2020 gaat dan de schop de grond in en in 2025 ligt Holwerd weer aan zee!

DEEL:

ANONIEM REAGEREN KAN NIET.
 LOG DAAROM EERST IN. OF REGISTREER.

[REGISTREREN](#) of [LOG IN](#)

0 REACTIES

MEEST RECENTE BIJDRAGEN

BLOG: OVER DE GRENS #1: GRENZELOOS RUIMTE MAKEN
 do 2 sep
 door Wij Maken Nederland

BLOG: OVER DE GRENS #2: GRENZELOZE MOBILITEIT
 do 2 sep
 door Wij Maken Nederland

BLOG: OVER DE GRENS #3: GRENZELOOS LANDSCHAP
 do 2 sep
 door Wij Maken Nederland

DEMOCRATIE & ENERGIE #3: BURGERINITIATIEVEN
 wo 1 sep
 door Wij Maken Nederland

DEMOCRATIE & ENERGIE #2: WINDMOLENS
 wo 1 sep
 door Wij Maken Nederland